

Jer

Chapter 17

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1
תְּרוֹשָׁה imechorwa שְׁמִיר almasi בְּצַפֵּרֶן kwa-ncha-ya בְּרוֹזָל chuma בְּעַט kwa-kalamu-ya כְּתוּבָה imeandikwa יְהוּדָה Yuda חַמְבִּי-יָה Dhambi-ya
[H8068](#) [H6856](#) [H1270](#) [H5842](#) [H3789](#) [H3063](#)
עַל- juu-ya לְוִיָּה bamba-la לָכֶם moyo-wao וּלְקִרְנֹת na-juu-ya-pembe-za מִזְבַּחֹתֵיכֶם: madhabahu-zenu
[H4196](#) [H3871](#)

“Dhambi ya Yuda imechorwa kwa kalamu ya chuma, imeandikwa kwa ncha ya almasi, kwenye vibao vya mioyo yao na kwenye pembe za madhabahu zao.

2
עֵץ mti עַל- chini-ya- נְאֻשְׁרֵיהֶם na-nguzo-zao-za-Ashera מִזְבַּחֹתָם madhabahu-zao בְּנֵיהֶם watoto-wao כִּזְכֹּר Kama-wanavyokumbuka
[H6086](#) [H0842](#) [H4196](#) [H2142](#)
רַעְנָן wenye-majani עַל juu-ya גְּבֻעוֹת vilima הַנְּבֻחֹת: virefu
[H1364](#) [H1389](#)

Hata watoto wao wanakumbuka madhabahu zao na nguzo za Ashera, kandokando ya miti iliyotanda na juu ya vilima virefu.

3
אֶתָּן nitatoa לְבוֹ kwa-uporaji אוֹצְרוֹתֶיךָ hazina-zako כֹּל- hazina-zako-zote חִילְךָ Utajiri-wako בְּשָׂדֶה shambani הַרְרֵי Mlima-wangu
[H5414](#) [H0957](#) [H0214](#) [H3605](#) [H2428](#) [H2042](#)
נְבוּלֵיךָ: mipaka-yako-yote כִּכְלֵ- katika- בְּחַמְבִּי kwa-dhambi בְּמַחֲלֵיךָ mahali-pako-pa-juu
[H1366](#) [H3605](#) [H1116](#)

Mlima wangu katika nchi pamoja na utajiri na hazina zako zote nitazitoe ziwe nyara, pamoja na mahali pako pa juu pa kuabudia miungu kwa sababu ya dhambi katika nchi yako yote.

4
לְךָ wewe נִלְקָא nilikupa אֲשֶׁר ambao מִנְחַלְתְּךָ urithi-wako וּבְךָ na-wewe-mwenyewe וְשִׁמְטָתָה Na-utaachia
[H5414](#) [H5159](#) [H8058](#)
כִּי- kwa-sababu- יִדְעָה ijua לְאֵ- huku- אֲשֶׁר ambayo בְּאֶרֶץ katika-nchi אֲדוּיֶיךָ adui-zako אֶת- na- וְהַעֲבַדְתִּיךָ Na-nitakufanya-utumike
[H3045](#) [H3808](#) [H0776](#) [H0341](#) [H0853](#) [H5647](#)
אֵשׁ moto קָנַחְתָּם mmewasha עַד- hadi- בְּאֶפְיֵי katika-hasira-yangu עוֹלָם milele תּוֹקֵד: Sela
[H3344](#) [H5769](#) [H5704](#) [H0639](#) [H6919](#) [H0784](#)

Kwa kosa lako mwenyewe utaupoteza urithi niliokupa. Nitakufanya mtumwa wa adui zako katika nchi usiyoiujua, kwa kuwa umeiwasha hasira yangu, nayo itawaka milele.”

וְשֵׁם	בְּאָדָם	יְבִטְחָ	אֲשֶׁר	הַגֶּבֶר	אָרוּר	יְהוָה	אָמַר	וְכֵן	5
na-kumfanya	mwanadamu	anatumaini	ambaye	mtu	Amelaaniwa	Yahwe	asema	Hivyo	
	H0120	H0982		H1397	H0779	H3068	H0559	H3541	
		לְבוֹ:	וְיִסֹּר	יְהוָה	וּמִן־	זְרָעוֹ	בְּשֶׁר		
		moyo-wake	anageuka	Yahwe	na-kutoka-kwa-	nguvu-yake	mwili		
			H5493	H3068		H2220	H1320		

Hili ndilo asemalo Bwana: "Amelaaniwa yeye amtegemeaye mwanadamu, ategegemeaye mwenye mwili kwa ajili ya nguvu zake, ambaye moyo wake umemwacha Bwana.

טוֹב	יְבוֹא	כִּי־	וְלֹא	יִרְאֶה	בְּעֵרְבָה	כְּעֵרְעַר	וְהָיָה	6
wema	unapokuja	wakati-	ona	wala-hata-	nyikani	kama-kichaka	Na-atakuwa	
	H0935		H7200	H3808	H6160	H6176	H1961	
ס	תִּשָּׁב:	וְלֹא	מְלַחָה	אֶרֶץ	בְּמַדְבָּר	חַרְרִים	וְשָׁכַן	
Sela	kalika	wala-haita-	ya-chumvi	nchi	jangwani	mahali-pakavu	Na-atakaa	
	H3427	H3808	H4420	H0776		H2788	H7931	

Atakuwa kama kichaka cha jangwani; hataona mafanikio yatakapokuja. Ataishi katika sehemu zisizo na maji, katika nchi ya chumvi ambapo hakuna yeyote aishiye humo.

מְבִטְחוֹ:	יְהוָה	וְהָיָה	בִּיהוָה	יְבִטְחָ	אֲשֶׁר	הַגֶּבֶר	בְּרוּךְ	7
tumaini-lake	Yahwe	na-atakuwa	Yahwe	anatumaini	ambaye	mtu	Amebarikiwa	
H4009	H3068	H1961	H3068	H0982		H1397	H1288	

"Lakini amebarikiwa mtu ambaye tumaini lake ni katika Bwana, ambaye matumaini yake ni katika Bwana.

יִשְׁלַח	יּוֹבֵל	וְעַל־	מַיִם	עַל־	שְׁתוּל	וּכְעֵץ	וְהָיָה	8
unaotuma	mkondo	na-kando-ya-	maji	kando-ya-	uliopandwa	kama-mti	Na-atakuwa	
H7971	H3105		H4325		H8362	H6086	H1961	
וְהָיָה	חֵם	יָבֹא	כִּי־	(וְיִרְאֶה)	וְלֹא	שְׁרָשׁוּי		
na-yatakuwa	joto	unapokuja	wakati-	ona	[ogopa]	wala-hauta-	mizizi-yake	
H1961	H2527	H0935		H7200	H3372	H3808	H8328	
מַעֲשׂוֹת	יְמִישׁ	וְלֹא	יִדְאָג	לֹא	וּבִשְׁנַת	רַעֲנָן	עֲלָהּ	
kuzaa	acha	wala-hauta-	sumbuka	hauta-	na-mwaka-wa	mabichi	majani-yake	
	H4185	H3808	H1672	H3808	H1226	H8141	H5929	

פְּרִי:
matunda
[H6529](#)

Atakuwa kama mti uliopandwa kando ya maji uenezao mizizi yake karibu na kijito cha maji. Hauogopi wakati wa joto ujapo; majani yake ni mabichi daima. Hauna hofu katika mwaka wa ukame na hautaacha kuzaa matunda."

יִדְעֵנוּ:	מִי	הוּא	וְאֵנֶשׁ	מִכֹּל	הַלֵּב	עֵקֶב	9
awezaye-kuelewa	Ni-nani	yeye	na-umeharibika-sana	zaidi-ya-yote	moyo	Ni-mdanganyifu	
H3045	H4310	H1931	H0605	H3605			

Moyo ni mdanganyifu kuliko vitu vyote, ni mwovu kupita kiasi. Ni nani awezaye kuujua?

[כְּדַרְכּוֹ]	לְאִישׁ	וְלִתְּתָ	כְּלִיֹּת	בְּתֵן	לֵב	חֻקָּר	יְהוָה	אֲנִי	10
[kwa-njia-yake]	mtu	na-kumpa	figo	ninajaribu	moyo	ninachunguza	Yahwe	Mimi	
H1870	H0376	H5414	H3629	H0974		H2713	H3068	H0589	
	ס	מַעֲלֵלָיו:	כְּפָרִי	(כְּדַרְכּוֹ)					
	Sela	matendo-yake	kwa-matunda-ya	kwa-njia-zake					
		H4611	H6529	H1870					

"Mimi Bwana huchunguza moyo na kuzijaribu nia, ili kumlipa mtu kwa kadiri ya mwenendo wake, kwa kadiri ya matendo yake yanavyostahili."

בְּחַצֵּי	בְּמִשְׁפַּט	וְלֹא	עֲשֵׂר	עֲשֵׂה	יִלְד	וְלֹא	דָּנַר	קָרָא	11
katikati-ya	kwa-haki	na-si-	utajiri	Anayepata	zaa	na-haku-	anaangulia	Kware	
H2677	H4941	H3808	H6239		H3205	H3808	H1716	H7124	

נִבְּל:	יְהִי	וּבְאֶחְרִיתוֹ	וְעִזְבֹנִי	(יָמִי)	[יָמִי]
mpumbavu	atakuwa	na-mwishoni-mwake	utamwacha	siku-zake	[siku-zake]
H5036	H1961	H0319		H3117	H3117

Kama kware aanguaye mayai asiyoyataga, ndivyo alivyo mtu apataye mali kwa njia zisizo za haki. Maisha yake yafikapo katikati, siku zitamwacha, na mwishoni atabainika kuwa mpumbavu.

מְקַדְּשֵׁנוּ:	מָקוֹם	מִרְאשׁוֹן	מָרוֹם	כְּבוֹד	כִּסֵּא	12
patakatifu-petu	ni-mahali-pa	tangu-mwanzo	kilipo-juu	utukufu	Kiti-cha-enzi-cha	
H4720	H4725	H7223	H4791	H3519	H3678	

Kiti cha enzi kilichotukuzwa, kilichoinuliwa tangu mwanzo, ndiyo sehemu yetu ya mahali patakatifu.

[וְסוּרִי]	וַיִּשׁוּ	עֲזָבִיד	כָּל-	יְהוָה	יִשְׂרָאֵל	מִקְנֵה	13
[wanaonikimbia]	wataaibishwa	wanaokuacha	Wote-	Yahwe	Israeli	Tumaini-la	
H3249	H0954		H3605	H3068	H3478		

מִיָּם	מְקוֹר	עֲזָבוּ	כִּי	יִכְתְּבוּ	בְּאֶרֶץ	(וְסוּרִי)
maji-	chemchemi-ya	wamemwacha	kwa-kuwa	wataandikwa	katika-nchi	na-wanaonikimbia
H4325	H4726			H3789	H0776	H5494

ס	יְהוָה:	אֵת	תִּימִם
Sela	Yahwe	ndiyo-	ya-uzima
	H3068	H0853	

Ee Bwana, uliye tumaini la Israeli, wote wakuachao wataaibika. Wale wanaogeukia mbali nawe wataandikwa mavumbini kwa sababu wamemwacha Bwana, chemchemi ya maji yaliyo hai.

אֶתֶּה:	תְּהִלָּתִי	כִּי	וְאִנְשֵׁהָ	הוֹשִׁיעֵנִי	וְאֶרְפָּא	יְהוָה	רְפֹאנִי	14
ni-wewe	sifa-yangu	kwa-kuwa	na-nitaokoka	Niokoe	na-nitaponywa	Yahwe	Niponye	
	H8416		H3467	H3467	H7495	H3068	H7495	

Uniponye, Ee Bwana, nami nitaponyeka; uniokoe nami nitaokoka, kwa maana wewe ndiwe ninayekusifu.

נָא:	יְבוֹא	יְהוָה	דְּבַר-	אֵיחָה	אֵלַי	אֲמָרִים	הִמְנָה	הִנֵּה-	15
sasa	Litimie	Yahwe	nenola	Liko-wapi	mimi	wananiambia	wao	Tazama-	
	H4994	H0935	H3068	H1697	H0346	H0413	H0559	H1992	H2009

Wao huendelea kuniambia, "Liko wapi neno la Bwana? Sasa na litimie!"

לֹא	אָנוּשׁ	וַיּוֹם	אֶחְרִיד	מִרְעָה	וְאֶצְרִי	לֹא-	וְאֵנִי	16
si-	ya-maafa	na-siku	nyuma-yako	kuwa-mchungaji	nilikimbilia	si-	Na-mimi	
H3808	H0605	H3117			H0213	H3808	H0589	

הָיָה:	פְּנִיד	נֶכַח	שְׁפָתִי	מוֹצֵא	יִדְעָת	אֶתֶּה	הִתְאַוִּיתִי
yalikuwa	uso-wako	mbele-ya	midomo-yangu	Yaliyotoka	unajua	Wewe	nilitamani
H1961	H6440	H5227	H8193	H4161	H3045		H0183

Sijakukimbia na kuacha kuwa mchungaji wako; unajua sijaitamani siku ya kukata tamaa. Kile kipitacho midomoni mwangu ki wazi mbele yako.

רָעָה:	בְּיוֹם	אֶתֶּה	מִחְסִי-	לְמַחְתָּה	לִי	תְּהִינָה-	אֵל-	17
msiba	siku-ya	wewe	Kimbilio-langu-	hofu	kwangu	we-	Usi-	
	H3117		H4268	H4288		H1961	H0408	

Usiwe kwangu kitu cha kunitia hofu kuu; wewe ndiwe kimbilio langu katika siku ya maafa.

וְאֵלֹ-	וְהִמָּה	וַיְתִיבוּ	אִמִּי	אִבִּישְׁוֹ	וְאֵלֹ-	רְדִפִּי	יִבְשׁוּ	
wala-mimi-nisi-	wao	Waogope	mimi	aibishwe	wala-mimi-nisi-	wanaonifuatilia	Waaibike	
H0408	H1992	H2865	H0589	H0954	H0408	H7291	H0954	
ס	שָׁבְרָם:	שָׁבְרוֹן	וּמְשָׁנָה	רָעָה	יוֹם	עָלִיָּהֶם	הִבִּיא	אֲחֻזָּה
Sela	wavunje	uvunjaji	na-mara-mbili	msiba	siku-ya	juu-yao	Waletee	mimi ogope
	H7665	H7670	H4932		H3117		H0935	H0589 H2865

Watesi wangu na waaibishwe, lakini nilinde mimi nisiaibike; wao na watiwe hofu kuu, lakini unilinde mimi na hofu kuu. Waletee siku ya maafa; waangamize kwa maangamizi maradufu.

[עם]	בְּנֵי-	בְּשַׁעַר	וְעַמְדָּתָ	הַלְּדָ	אֵלַי	יְהוָה	אָמַר	כֹּה-
[watu]	lango-la-wana-wa-	langoni-	na-usimame	Nenda	kwangu	Yahwe	alisema	Hivyo-
		H8179	H5975	H1980	H0413	H3068	H0559	H3541
בּוֹ	יֵצְאוּ	וְאֲשֶׁר	יְהוּדָה	מַלְכֵי	בּוֹ	יָבֹאוּ	אֲשֶׁר	(הָעָם)
ndani	wanatoka	na-ambalo	Yuda	wafalme-wa	ndani	wanaingia	ambalo	watu
	H3318		H3063	H4428		H0935		H5971
				יְרוּשָׁלַם:	שַׁעֲרֵי	וּבְכָל		
				Yerusalemu	malango-yote-ya	na-katika-		
				H3389	H8179	H3605		

Hili ndilo Bwana aliloniambia: "Nenda ukasimame kwenye lango la watu, mahali ambako wafalme wa Yuda huingilia na kutokea, simama pia kwenye malango mengine yote ya Yerusalemu.

יְהוּדָה	וְכָל-	יְהוּדָה	מַלְכֵי	יְהוָה	דְּבַר-	שָׁמְעוּ	אֲלֵיהֶם	וְאָמַרְתָּ
Yuda	na-Yuda-yote	Yuda	wafalme-wa	Yahwe	nenola	Sikieni	wao	Na-utawaambia
H3063	H3605	H3063	H4428	H3068	H1697	H8085	H0413	H0559
		ס	הָאֵלֶּה:	בְּשַׁעֲרֵים	הַבָּאִים	יְרוּשָׁלַם	יֹשְׁבֵי	וְכָל
		Sela	haya	malangoni	wanaoingia	Yerusalemu	wakaa	na-wote
			H0428	H8179	H0935	H3389	H3427	H3605

Waambie, 'Sikieni neno la Bwana, enyi wafalme wa Yuda, nanyi watu wote wa Yuda, na kila mmoja aishiye Yerusalemu apitaye katika malango haya.

בְּיוֹם	מִשָּׂא	חֻקוֹ	וְאֵלֹ-	בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם	הַשְּׁמֵרוּ	יְהוָה	אָמַר	כֹּה
siku-ya	mzigo	chukue	wala-msi-	kwa-nafsi-zenu	Jihadharini	Yahwe	asema	Hivyo
H3117		H5375	H0408	H5315	H8104	H3068	H0559	H3541
				יְרוּשָׁלַם:	בְּשַׁעֲרֵי	וְהִבְאֵתֶם	הַשְּׁבֵת	
				Yerusalemu	katika-malango-ya	na-kuuleta	Sabato	
				H3389	H8179	H0935	H7676	

Hili ndilo asemalo Bwana: Jihadharini msije mkabeba mzigo siku ya Sabato, wala kuingiza mzigo kupitia malango ya Yerusalemu.

מְלֹאכָה	וְכָל-	הַשְּׁבֵת	בְּיוֹם	מִבְּתוּכֵיכֶם	מִשָּׂא	תּוֹצִיאוּ	וְלֹא-	
kazi	wala-kazi-yoyote	Sabato	siku-ya	kutoka-nyumba-zenu	mzigo	tose	Wala-msi-	
H4399	H3605	H7676	H3117			H3318	H3808	
אֲבוֹתֵיכֶם:	אֶת-	צִוִּיתִי	כִּאֲשֶׁר	הַשְּׁבֵת	יוֹם	אֶת-	וְקִדְשְׁתֶּם	לֹא
baba-zenu	na-	waamuru	kama-nilivyo-	Sabato	siku-ya	na-	na-mtaitakasa	fanya msi-
H0001	H0853	H6680		H7676	H3117	H0853	H6942	H3808

Msitoe mizigo nje ya nyumba zenu wala kufanya kazi yoyote wakati wa Sabato, lakini itakaseni siku ya Sabato, kama nilivyo waamuru baba zenu.

		אָזאַנאַ masikio-yao H0241	אַתְּ- na- H0853	הַטָּו inamisha H5186	וְלֹא wala-hawaku- H3808	שָׁמְעוּ sikia H8085	וְלֹא Lakini-hawaku- H3808
קָחַת pokea H3947	וְלִבְלָתִי na-bila-ku- H1115	(שָׁמְעוּ) sikia H8085	[שׁוֹמַעַת] [sikia] H8085	עֲרָפִים shingo-zao H6203	אַתְּ- na- H0853	וַיִּקְשׁוּ lakini-walifanya-shingo-ngumu H7185	

מוֹסְרִי:
maelekezo
[H4148](#)

Hata hivyo hawakusikiliza wala kujali, walishupaza shingo zao, na hawakutaka kusikia wala kukubali adhabu.

מִזְגוֹ mzigo H0935	הֵבִיא leta H1115	וְלִבְלָתִי bila-ku- H3068	יְהוָה Yahwe H3068	נֹאמֵר- asema- H5002	אֲלֵי mimi H0413	תִּשְׁמְעוּן mtasikiliza H8085	שָׁמְעַת kusikia H8085	אִמְרֵי ikiwa- H1961	וְהָיָה Na-itakuwa H1961
הַשַּׁבָּת Sabato H7676	יוֹם siku-ya H3117	אַתְּ- na- H0853	וְלִקְדָּשׁ na-kuitakasa H6942	הַשַּׁבָּת Sabato H7676	בְּיוֹם siku-ya H3117	הַזֹּאת huu H2063	הָעִיר mji H8179	בְּשַׁעֲרֵי katika-malango-ya H8179	
			כָּל- kazi H4399	מְלֶאכֶה: kazi-yoyote H3605	(בְּ) ndani H1115	[בְּהַן] [ndani]	עֲשׂוֹת- fanya-	לִבְלָתִי bila-ku- H1115	

Lakini mkiwa waangalifu kunitii, asema Bwana, nanyi msipoleta mzigo wowote kupitia malango ya mji huu wakati wa Sabato, lakini mkaitakasa siku ya Sabato kwa kutofanya kazi siku hiyo,

עַל- juu-ya- H3427	יֹשְׁבִים wanao keti H8269	וְשָׂרִים na-wakuu H4428	וּמְלָכִים wafalme H2063	הַזֹּאת huu H7393	הָעִיר mji H8179	בְּשַׁעֲרֵי katika-malango-ya H8179	וּבָאוּ Na-wataingia H0935		25
וְשָׂרֵיהֶם na-wakuu-wao H8269	הַמָּוָה wao H1992	וּבְסוּסִים na-kwa-farasi H7393	בְּרֶכֶב kwa-magari H7392	וּלְרֶכֶבִים wakiendesha H1732	דָּוִד Daudi H1732	כִּסֵּא kiti-cha-enzi-cha H3678			
	לְעוֹלָם: milele H5769	הַזֹּאת huu H2063	הָעִיר- mji- H3427	וַיִּשָּׁבֶה Na-utakaa H3389	יְרוּשָׁלַם Yerusalemu H3427	וַיִּשְׁבִּי na-wakaa H3063	יְהוּדָה Yuda H3063	אִישׁ watu-wa H0376	

ndipo wafalme wakaa juu ya kiti cha enzi cha Daudi wataingia kupitia malango ya mji huu, pamoja na maafisa wao. Wao na maafisa wao watakuja wakiwa wamepanda magari na farasi, wakiandamana na watu wa Yuda na wale waishio Yerusalemu, nao mji huu utakaliwa na watu daima.

וּמִנְאָרִץ na-kutoka-nchi-ya H0776	יְרוּשָׁלַם Yerusalemu H3389	וּמִסְבִּיבוֹת na-kutoka-mazingira-ya H5439	יְהוּדָה Yuda H3063	מִעָרֵי- kutoka-miji-ya- H0935	וּבָאוּ Na-watakuja H0935		26
מִבְּאֵים wakileta H0935	הַנְּגֵב Negebu H5045	וּמִן- na-kutoka- H2022	מִלִּמָּנִי milimani H8219	הַשְּׂפֵלָה nchi-tambarare H8219	וּמִן- na-kutoka- H1144	בְּנֵימִן Benyamini H1144	
תּוֹדָה shukrani H8426	וּמִבְּאֵי na-wakileta H0935	וּלְבֹנֵה na-ubani H3828	וּמִנְתָּה na-sadaka-za-nafaka H4503	וּזְבַח na-dhabihu H2077	עוֹלָה sadaka-za-kuteketezwa		
					יְהוָה: Yahwe H3068	בֵּית nyumba-ya	

Watu watakuja kutoka miji ya Yuda na vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu, kutoka nchi ya Benyamini na chini ya vilima vya magharibi, kutoka nchi ya vilima na Negebu, wakileta sadaka za kuteketezwa na dhabihu, sadaka za nafaka, uvumba na sadaka za shukrani kwenye nyumba ya Bwana.

שָׂאת	וּלְבַלְתִּי	הַשָּׁבֹת	יּוֹם	אֶת־	לְקַדְּשׁ	אֵלַי	תִּשְׁמְעוּ	לֹא	וְאִם־
kubeba	na-bila-ku-	Sabato	siku-ya	na-	kuitakasa	mimi	mtasikiliza	si	Lakini-ikiwa-
H5375	H1115	H7676	H3117	H0853	H6942	H0413	H8085	H3808	
אִשׁ	וְהִצִּיתִי	הַשָּׁבֹת	בְּיּוֹם	יְרוּשָׁלַם	בְּשַׁעְרֵי	וּבָא	מִשָּׂא		
moto	basi-nitawasha	Sabato	siku-ya	Yerusalemu	katika-malango-ya	na-kuingia	mzigo		
H0784	H3341	H7676	H3117	H3389	H8179	H0935			
פ	תִּכְבֶּה:	וְלֹא	יְרוּשָׁלַם	אֲרֻמָּנוֹת	וְאָכְלָה	בְּשַׁעְרֵיהָ			
Peh	zimwa	wala-hauta-	Yerusalemu	majumba-ya-kifalme-ya	na-utakula	katika-malango-yake			
	H3518	H3808	H3389	H0759	H0398	H8179			

Lakini ikiwa hamtanitii mimi kwa kuitakasa Sabato na kwa kutochukua mzigo wowote mnapoingia katika malango ya Yerusalemu wakati wa Sabato, basi nitawasha moto usiozimika katika malango ya Yerusalemu utakaoteketeza ngome zake.”